

Policy brief

Studentinflytande

Vad är det?

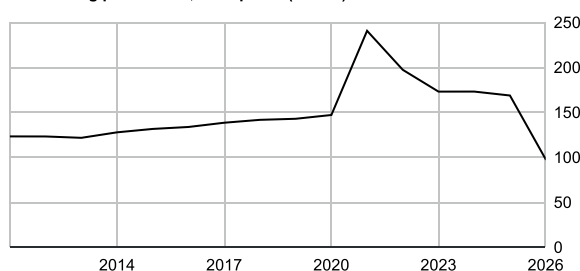
Studentinflytande är studenters lagstadgade rätt att påverka sin utbildning. Studentinflytandet organiseras genom studentkårerna, vars uppdrag regleras genom högskolelagen. Studentkårerna ska bevaka att studenter ges goda förutsättningar att klara av sin utbildning och kommer ut i arbetslivet med relevanta kunskaper. Studentkårerna har också en viktig roll i det nationella kvalitetssäkringssystemet. Studentkårerna utser representanter som hjälper till att granska att utbildningarna håller hög kvalitet och utvecklas i takt med studenternas och samhällets behov.

Problem

Studentkårer får ett statsbidrag som finansierar det lagstadgade kärnuppdraget. Den övriga verksamheten och sociala aktiviteter finansieras i första hand av medlemsavgifter eller försäljning.

Under 2025 uppgick det statliga stödet till 55 miljoner kronor. 2026 sänktes stödet till 35 miljoner kronor. Det motsvarar nu ca 100 kronor per helårsstudent, vilket är det lägsta någonsin. Sänkningen har fått stora konsekvenser för många studentkårer, som försämrat utbildningsbevakning och ökat beroende av lärosätet (SFS 2026).

Statsbidrag per student, fasta priser (i=2024)

Samhällsnytta

Studentinflytande bidrar till högre utbildningskvalitet. Studenterna är måna om att utbildningen ska uppdateras med de inslag som behövs på framtidens arbetsmarknad. Dessa önskemål kanaliseras genom studentkårerna. Utan ett fungerande studentinflytande blir utbildningarna sämre och mindre relevanta.

Förslag

1. Stärk studentkårernas finansiering. Från 2026 motsvarar bidraget ungefär 100 kronor per student, vilket är historiskt lågt. Redan 2017 rekommenderade Universitetskanslersämbetet att tre- eller fyrdubbla statsbidraget, som då låg på 32 miljoner kronor. För att statsbidraget inte ska urholkas över tid behöver det inflationssäkras.

2. Inkludera internationella studenter. Universitet och högskolor är internationella miljöer. Det finns drygt 30 000 inresande studenter, borträknat studenter inom utbytesprogram. Men språklagen innebär att formella beslut inom myndigheter måste tas på svenska. Det stänger ute både internationella forskare och studenter från att medverka vid de statliga lärosätena. Därför borde universitet och högskolor undantas från språklagens krav.

3. Studentinflytande för basårsstudenter. Studerande vid tekniskt basår och andra förberedande utbildningar ingår inte i högskoleförordningens definition av studenter. Därför har studentkårerna svårt att företräda dem och medverka i kvalitetsarbetet. Studentkårernas uppdrag bör breddas till samtliga utbildningar som ges inom högskolan.